

**PROCEDURA ORGANIZACJI NAUKI I POMOCY PSYCHOLOGICZNO-
PEDAGOGICZNEJ CUDZOZIEMCÓW UCZĘSZCZAJĄCYCH
DO III LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO IM. ADAMA MICKIEWICZA
W BEŁCHATOWIE**

**ROZDZIAŁ 1
POSTANOWIENIA OGÓLNE**

§ 1

1. Ilekroć w procedurze jest mowa o:
 - 1) **Szkole, jednostce** – należy przez to rozumieć III Liceum Ogólnokształcące im. Adama Mickiewicza w Bełchatowie;
 - 2) **Dyrektorze** – należy przez to rozumieć Dyrektora III Liceum Ogólnokształcącego m. Adama Mickiewicza w Bełchatowie;
 - 3) **Ustawie** – należy przez to rozumieć Ustawę z dnia 14 grudnia 2016 r. prawo oświatowe (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1082 ze zm.);
 - 4) **Organ prowadzący szkołę** – należy rozumieć przez to Miasto Bełchatów, z siedzibą przy ul. Kościuszki 1, 97-400 Bełchatów;
 - 5) **uczniu przybywającym z zagranicy, cudzoziemcu** - należy przez to rozumieć osobę niebędącą obywatelem polskim oraz osobę będącą obywatelem polskim, które pobierały naukę w szkołach za granicą;
 - 6) **oddziale przygotowawczym** - należy przez to rozumieć oddział szkolny dla osób niebędących obywatelami polskimi oraz osób będących obywatelami polskimi, podlegających obowiązkowi szkolnemu, które pobierały naukę w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw, które nie znają języka polskiego albo znają go na poziomie niewystarczającym do korzystania z nauki, jak również wykazują zaburzenia w komunikacji oraz trudności adaptacyjne związane z różnicami kulturowymi lub ze zmianą środowiska edukacyjnego, co wymaga dostosowania procesu i organizacji kształcenia do ich potrzeb i możliwości edukacyjnych, zorganizowany zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 165 ust. 16 pkt 2.

§ 2

1. Osoby niebędące obywatelami polskimi a podlegające obowiązkowi nauki korzystają z nauki i opieki w Szkole na warunkach dotyczących obywateli polskich.
2. Cudzoziemcy, którzy nie posługują się językiem polskim w stopniu umożliwiającym korzystanie z nauki w szkole, mogą:
 - 1) uczestniczyć w dodatkowych zajęciach z języka polskiego;
 - 2) realizować naukę w formie oddziału przygotowawczego, w którym proces nauczania jest dostosowany do potrzeb i możliwości edukacyjnych uczniów;
 - 3) korzystać z pomocy osoby władającej językiem kraju pochodzenia zatrudnionej w charakterze pomocy nauczyciela;

- 4) korzystać z dodatkowych zajęć wyrównawczych w zakresie przedmiotów nauczania organizowanych przez organ prowadzący szkołę.
3. Decyzję o przyznaniu danej formy wsparcia podejmuje Dyrektor Szkoły w porozumieniu z organem prowadzącym.

§ 3

1. Ucznia zapisuje się na wniosek rodziców ucznia lub innej osoby sprawującej opiekę nad uczniem.
2. Przyjmowanie do Zespołu odbywa się w ciągu całego roku szkolnego.
3. Ustalenie klasy (roku nauki) następuje na podstawie dokumentów wydanych przez szkołę za granicą, a w przypadku ich braku oświadczenia rodziców ucznia lub innych osób sprawujących opiekę nad uczniem o sumie lat nauki za granicą.
4. Dokumenty, o których mowa w ust. 3 nie muszą być tłumaczone przez tłumacza przysięgłego na język polski.
5. Rodzice lub inne osoby sprawujące opiekę nad uczniem mogą zwrócić się do Dyrektora Szkoły o przyjęcie do niższej klasy niż wynika to z sumy ukończonych lat nauki szkolnej, np. ze względu na wiek ucznia.

ROZDZIAŁ 2 ORGANIZACJA NAUCZANIA

§ 4

Oddział przygotowawczy

1. Dla osób, które wymagają dostosowania procesu kształcenia do ich potrzeb i możliwości edukacyjnych, a także dostosowania formy organizacyjnej wspomagającej efektywność ich kształcenia, organ prowadzący szkołę może zorganizować oddział przygotowawczy w szkole, w której te osoby realizują naukę zgodnie z podstawą programową kształcenia ogólnego.
2. Do oddziału przygotowawczego, na wniosek rodzica, za zgodą organu prowadzącego szkołę, w której utworzono ten oddział, w ramach posiadanych środków, mogą uczęszczać uczniowie innej szkoły.
3. Okres nauki ucznia w oddziale przygotowawczym trwa do zakończenia zajęć dydaktyczno-wychowawczych w roku szkolnym, w którym uczeń został zakwalifikowany do oddziału przygotowawczego, z tym, że okres ten w zależności od postępów w nauce ucznia i jego potrzeb edukacyjnych może zostać skrócony albo przedłużony, nie dłużej niż o jeden rok szkolny.
4. Liczba uczniów w oddziale przygotowawczym nie może przekraczać 25 uczniów.
5. Nauczanie w oddziale przygotowawczym jest prowadzone według realizowanych w szkole programów nauczania, z dostosowaniem metod i form ich realizacji do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów.
6. W oddziale przygotowawczym w ramach tygodniowego wymiaru godzin prowadzi się naukę języka polskiego w wymiarze nie niższym niż 6 godzin tygodniowo.

7. Zajęcia edukacyjne w oddziale przygotowawczym prowadzą nauczyciele poszczególnych zajęć edukacyjnych, którzy mogą być wspomagani przez osobę władającą językiem kraju pochodzenia ucznia, o której mowa w art. 165 ust. 8 ustawy.
8. Na realizację obowiązkowych zajęć edukacyjnych w oddziale przygotowawczym przeznaczona jest w tygodniowym rozkładzie zajęć liczba godzin nie mniejszą niż 26 godzin tygodniowo.
9. W oddziale przygotowawczym dopuszcza się organizację nauczania w klasach łączonych odpowiednio dla klas:
 - 1) I i II;
 - 2) III i IV;
10. Decyzję o skróceniu albo przedłużeniu okresu nauki ucznia w oddziale przygotowawczym, o którym mowa w art. 165 ust. 13 ustawy, podejmuje Rada Pedagogiczna na wniosek uczących ucznia nauczycieli, pedagoga lub psychologa.
11. W przypadku przyjęcia w trakcie roku szkolnego do szkoły znacznej liczby uczniów, o których mowa w ust. 1, oddział przygotowawczy może być zorganizowany także w trakcie roku szkolnego.

§ 5

Godzina lekcyjna trwa 45 minut. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się prowadzenie zajęć edukacyjnych w czasie od 30 do 60 minut, zachowując ogólny tygodniowy czas trwania zajęć edukacyjnych ustalony w tygodniowym rozkładzie zajęć opracowanym przez Dyrektora Szkoły.

§ 6

Ocenianie ucznia – cudzoziemca

1. Nauczyciele zobowiązani są dołożyć wszelkich starań (korzystając z wszystkich możliwości wsparcia ucznia), aby jak najszybciej włączyć ucznia do lekcji i oceniania na poszczególnych zajęciach.
2. Ocenianie ucznia - cudzoziemca można zacząć od zajęć muzyki, plastyki, techniki oraz wychowania fizycznego.
3. Przy ustalaniu oceny z wychowania fizycznego nauczyciel powinien brać pod uwagę następujące kryteria oceniania:
 - 1) aktywności na zajęciach – wdrażanie do podejmowania maksymalnego wysiłku, zaangażowania, współdziałania w zespole, inicjatywy i samodzielności w planowaniu i organizowaniu własnego procesu uczenia się;
 - 2) działalność na rzecz sportu szkolnego – udział w turniejach, zawodach wewnątrzszkolnych oraz w imprezach i zawodach pozaszkolnych;
 - 3) postęp w usprawnianiu – wdrażanie do samokontroli, samooceny i samodoskonalenia sprawności fizycznej, czyli kształtowania nawyku dbałości o zdrowie i kondycję fizyczną;
 - 4) poziom umiejętności ruchowych z różnych form aktywności fizycznej.
4. Przy ustalaniu oceny z techniki, plastyki i muzyki i zajęć należy w szczególności brać pod

uwagę wysiłek wkładany przez ucznia i wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki tych zajęć a w szczególności:

- 1) systematyczność udziału w zajęciach;
- 2) aktywności na zajęciach;
- 3) poziom wiedzy o sztuce oraz z zakresu techniki;
- 4) poziom umiejętności plastycznych, muzycznych i technicznych.

§ 7

Uczeń niepodlegający klasyfikacji rocznej

1. W roku szkolnym 2021/2022 uczeń będący obywatelem Ukrainy, uczęszczający do oddziału przygotowawczego nie podlega klasyfikacji rocznej w przypadku, gdy Rada Pedagogiczna uzna, że:
 - 1) uczeń nie zna języka polskiego lub znajomość przez ucznia języka polskiego jest niewystarczająca do korzystania z nauki lub
 - 2) zakres realizowanych w oddziale przygotowawczym zajęć edukacyjnych uniemożliwia przeprowadzenie klasyfikacji rocznej ucznia.
2. Uczeń, o którym mowa w ust. 1, otrzymuje zaświadczenie o uczęszczaniu do oddziału przygotowawczego. Zaświadczenie zawiera:
 - 1) nazwę i adres szkoły;
 - 2) imię (imiona) i nazwisko ucznia;
 - 3) klasę, do której uczeń uczęszczał;
 - 4) rok szkolny oraz okres uczęszczania ucznia do szkoły;
 - 5) zrealizowaną liczbę godzin nauki języka polskiego, wraz z krótkim opisem osiągniętego poziomu biegłości językowej;
 - 6) zajęcia edukacyjne, które uczeń zrealizował, wraz ze wskazaniem tygodniowego wymiaru godzin poszczególnych zajęć edukacyjnych;
 - 7) zwięzłą ocenę opisową dotyczącą zrealizowanych przez ucznia zajęć edukacyjnych zawierającą opis posiadanych przez ucznia wiadomości i umiejętności;
 - 8) predyspozycje, uzdolnienia i zainteresowania ucznia;
 - 9) inne informacje o uczniu, które nauczyciel prowadzący zajęcia edukacyjne uzna za istotne dla dalszego procesu kształcenia ucznia;
 - 10) miejscowość i datę wydania zaświadczenia;
 - 11) pieczęć i podpis dyrektora szkoły.
3. W arkuszu ocen ucznia, o którym mowa w ust. 1, w miejscu przeznaczonym na wpisanie daty uchwały rady pedagogicznej o promowaniu (z wyróżnieniem), niepromowaniu, ukończeniu szkoły (z wyróżnieniem) i nieukończeniu szkoły umieszcza się adnotację „Na podstawie uchwały rady pedagogicznej z dnia uczeń nie podlegał klasyfikacji rocznej zgodnie z § 6b ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 21 marca 2022 r. w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy (Dz. U. poz. 645 i 795)”, wpisując datę uchwały rady pedagogicznej.”

§ 8

Pomoc nauczyciela

1. Osoby **niebędące** obywatelami polskimi, podlegające obowiązkowi nauki, które nie znają języka polskiego albo znają go na poziomie niewystarczającym do korzystania z nauki, mają prawo do pomocy udzielanej przez osobę władającą językiem kraju pochodzenia, zatrudnioną w charakterze **pomocy nauczyciela** przez Dyrektora Szkoły.
2. Pomocy tej udziela się nie dłużej niż przez okres 12 miesięcy.

§ 9

Materiały edukacyjne

1. Uczniom, którzy znają język polski, w pierwszej kolejności Szkoła udostępnia niewykorzystane egzemplarze podręczników, materiałów edukacyjnych oraz materiałów ćwiczeniowych do poszczególnych klas zakupionych ze środków dotacji celowej w poprzednich latach.
2. Możliwy jest również zakup dodatkowych kompletów podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych dla tej grupy uczniów w trybie przewidzianym w art. 57 ust. 5 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych.
3. Nauczyciele III Liceum Ogólnokształcącego im. Adama Mickiewicza w Bełchatowie mogą korzystać z otwartej i bezpłatnej Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej (ZPE).
4. Dla uczniów, którzy nie znają języka polskiego albo znają go na poziomie niewystarczającym do nauki szkolnej, na Zintegrowanej Platformie Edukacyjnej uruchomiona jest dodatkowa zakładka pn. Oddziały przygotowawcze, w której znajdują się materiały oraz linki do bezpłatnych podręczników i materiałów edukacyjnych przeznaczonych do nauczania języka polskiego jako obcego dzieci i młodzieży oraz inne materiały informacyjne.
5. Nauczyciele i uczniowie III Liceum Ogólnokształcącego im. Adama Mickiewicza w Bełchatowie mogą:
 - 1) korzystać z materiałów, w tym w sposób interaktywny, na platformie www.zpe.gov.pl;
 - 2) korzystać z zasobów ZPE przez aplikacje na smartfony, również bez konieczności stałego dostępu do Internetu;
 - 3) zapisywać materiały na dysku;
 - 4) drukować. ¹

§ 10

Dla realizacji zadań statutowych szkoły posiada odpowiednie pomieszczenia:

- 1) sale lekcyjne,
- 2) bibliotekę,
- 3) sale gimnastyczne,

¹ Źródło: <https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/materiały-edukacyjne-do-wykorzystania-w-pracy-z-uczniami-z-ukrainy>

- 4) sale komputerowe.

§ 11

Wolontariat

1. Szkoła współpracuje z instytucjami zewnętrznymi, stowarzyszeniami, organizacjami w celu udzielania pomocy dla Ukrainy.
2. Szczegółowe informacje dotyczące organizowanych pomocy dla Ukrainy publikowane są na stronie internetowej szkoły oraz profilu szkoły na Facebooku.
3. Prowadzone zbiórki i akcje dostosowywane są do szybko zmieniających się potrzeb.

ROZDZIAŁ 3

ORGANIZACJA ZAJĘĆ

§ 12

Podział na grupy

1. W roku szkolnym 2021/2022 w liceum, do którego uczęszczają uczniowie będący obywatelami Ukrainy podział na grupy jest obowiązkowy:
 - 1) na obowiązkowych zajęciach z informatyki w oddziałach liczących więcej niż 30 uczniów; zajęcia mogą być prowadzone w grupie oddziałowej lub międzyoddziałowej liczącej nie więcej niż 30 uczniów;
 - 2) na obowiązkowych zajęciach z języków obcych nowożytnych w oddziałach liczących więcej niż 30 uczniów; zajęcia mogą być prowadzone w grupie oddziałowej lub międzyoddziałowej liczącej nie więcej niż 30 uczniów; przy podziale na grupy należy uwzględnić stopień zaawansowania znajomości języka obcego nowożytnego;
 - 3) na nie więcej niż połowie godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, dla których z treści programu nauczania wynika konieczność prowadzenia ćwiczeń, w tym laboratoryjnych – w oddziałach liczących więcej niż 34 uczniów;
 - 4) na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia zawodowego, dla których z treści programu nauczania zawodu wynika konieczność prowadzenia ćwiczeń, w tym laboratoryjnych – w oddziałach liczących więcej niż 34 uczniów;
 - 5) na obowiązkowych zajęciach wychowania fizycznego; zajęcia mogą być prowadzone w grupie oddziałowej, międzyoddziałowej lub międzyklasowej, a w przypadku zespołu szkół – także w grupie międzyszkolnej, liczącej nie więcej niż 30 uczniów, z tym że jeżeli w skład grupy oddziałowej, międzyoddziałowej, międzyklasowej lub międzyszkolnej wchodzi uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niepełnosprawność uczęszczający do oddziałów integracyjnych lub uczniowie oddziałów specjalnych, liczba uczniów w grupie nie może być większa niż liczba uczniów odpowiednio w oddziale integracyjnym lub oddziale specjalnym.
2. W przypadku oddziałów liczących odpowiednio nie więcej niż 30 lub 34 uczniów na zajęciach, o których mowa w ust. 1, podziału na grupy można dokonywać za zgodą organu prowadzącego szkołę.

§ 13

Dodatkowa nauka języka polskiego

1. Osoby **niebędące** obywatelami polskimi, podlegające obowiązkowi szkolnemu, które nie znają języka polskiego albo znają go na poziomie niewystarczającym do korzystania z nauki, mają prawo do dodatkowej, bezpłatnej nauki języka polskiego.
2. Dodatkową naukę języka polskiego dla osób, o których mowa w ust.1 organizuje organ prowadzący.
3. Korzystanie przez cudzoziemców, którzy nie znają języka polskiego z dodatkowych zajęć z języka polskiego **nie jest** ograniczone czasowo.
4. Osoby będące obywatelami polskimi, podlegające obowiązkowi szkolnemu lub obowiązkowi nauki, które nie znają języka polskiego albo znają go na poziomie niewystarczającym do korzystania z nauki, mają prawo do dodatkowej, bezpłatnej nauki języka polskiego, nie dłużej niż przez okres **12 miesięcy**.
5. W roku szkolnym 2021/2022 dodatkowe zajęcia lekcyjne z języka polskiego dla uczniów będących obywatelami Ukrainy są prowadzone indywidualnie lub w grupach liczących nie więcej niż 15 uczniów, w wymiarze pozwalającym na opanowanie języka polskiego w stopniu umożliwiającym udział w obowiązkowych zajęciach edukacyjnych, nie niższym niż 6 godzin lekcyjnych tygodniowo.
6. Tygodniowy rozkład oraz wymiar godzin dodatkowych zajęć lekcyjnych z języka polskiego ustala, w porozumieniu z organem prowadzącym szkołę, Dyrektor Szkoły, w której są organizowane te zajęcia.
7. W roku szkolnym 2021/2022 w przypadku uczniów będących obywatelami Ukrainy przepisu § 19 Rozporządzenia z dnia 23 sierpnia 2017 r. w sprawie kształcenia osób niebędących obywatelami polskimi oraz osób będących obywatelami polskimi, które pobierały naukę w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw, nie stosuje się.

§ 14

Zajęcia wyrównawcze

1. Osoby niebędące obywatelami polskimi, podlegające obowiązkowi szkolnemu. które nie znają języka polskiego albo znają go na poziomie niewystarczającym do korzystania z nauki oraz osoby będące obywatelami polskimi, podlegające obowiązkowi szkolnemu lub obowiązkowi nauki, które nie znają języka polskiego albo znają go na poziomie niewystarczającym do korzystania z nauki mogą korzystać z dodatkowych **zajęć wyrównawczych** w zakresie przedmiotów nauczania organizowanych przez organ prowadzący szkołę, nie dłużej jednak niż przez okres 12 miesięcy.
2. Dodatkowe zajęcia wyrównawcze z danego przedmiotu są prowadzone indywidualnie lub w grupach, w formie dodatkowych zajęć lekcyjnych z tego przedmiotu, w wymiarze 1 godziny lekcyjnej tygodniowo.
3. Tygodniowy rozkład dodatkowych zajęć wyrównawczych ustala, w porozumieniu z organem prowadzącym szkołę, Dyrektor Szkoły, w której są organizowane te zajęcia.

4. Po upływie 12 miesięcy uczęszczania na dodatkowe zajęcia wyrównawcze organ prowadzący zaprzestanie organizowania ich dla ucznia.
5. Jeżeli uczeń nadal będzie potrzebował pomocy, jednostka obejmuje ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczną.²

§ 15

Egzaminy zewnętrzne

1. Dla uczniów-cudzoziemców niedostatecznie znających język polski, polską kulturę i tradycję oraz krótko uczęszczających do polskiej szkoły wprowadzono ułatwienia polegające na m.in. na przygotowaniu arkuszy egzaminacyjnych dostosowanych do potrzeb ucznia, któremu ograniczona znajomość języka polskiego utrudnia zrozumienie czytanego tekstu oraz na wykorzystaniu na egzaminie odpowiednich środków dydaktycznych (np. słownika dwujęzycznego) oraz odpowiednim przedłużeniu czasu przewidzianego na przeprowadzenie egzaminów;
2. Jeśli uczeń obywatel polski w roku szkolnym, w którym przystępuje do egzaminu, był objęty pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole ze względu na trudności adaptacyjne związane z wcześniejszym kształceniem za granicą, zaburzenia komunikacji językowej lub sytuację kryzysową lub traumatyczną, może do niego przystąpić w warunkach dostosowanych do jego potrzeb edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych wynikających odpowiednio z rodzaju tych trudności, zaburzeń lub sytuacji kryzysowej lub traumatycznej, na podstawie pozytywnej opinii rady pedagogicznej.

ROZDZIAŁ 4

POMOC PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNA

§ 16

1. Uczniowie cudzoziemscy mogą być objęci pomocą psychologiczno-pedagogiczną w związku z doświadczeniem migracyjnym, trudnościami adaptacyjnymi związanymi z różnicami kulturowymi lub ze zmianą środowiska edukacyjnego oraz wcześniejszym kształceniem za granicą.
2. Istotna jest obserwacja ucznia pod kątem zapewnienia pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz ustalenie czy uczeń i jego rodzina nie potrzebują pomocy.
3. Pomoc polega na rozpoznawaniu i zaspokajaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych i czynników środowiskowych wpływających na funkcjonowanie ucznia.
4. Do zapewnienia odpowiedniej pomocy psychologiczno-pedagogicznej szczególnie ważne jest:

2 Jedną z przesłanek organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla ucznia są bowiem trudności adaptacyjne związane z różnicami kulturowymi lub ze zmianą środowiska edukacyjnego, w tym związane z wcześniejszym kształceniem za granicą. Wówczas uczeń będzie mógł uczęszczać na zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze przez taki okres, przez jaki będzie tego potrzebował.

- 1) rozpoznanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów oraz zaplanowanie sposobów ich zaspokojenia;
 - 2) rozpoznanie przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie i uczestnictwo w życiu szkoły oraz podejmowanie działań sprzyjających rozwojowi kompetencji oraz potencjału;
 - 3) zapewnienie właściwego przepływu informacji – przy podejmowaniu decyzji o konieczności objęcia ucznia określoną formą pomocy, Dyrektor Szkoły musi opierać się na informacjach uzyskanych od osób pracujących bezpośrednio z uczniem.
5. Najważniejszym zadaniem w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej jest budowanie poczucia bezpieczeństwa oraz podejmowanie działań na rzecz aktywnego i pełnego włączenia tych uczniów w życie szkoły oraz środowiska lokalnego.
6. Pomoc psychologiczno-pedagogiczną w szkole organizuje Dyrektor Szkoły.
7. Pomocy udzielają nauczyciele, wychowawcy grup wychowawczych oraz specjaliści wykonujący w szkole zadania z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w szczególności psycholodzy, pedagodzy, logopedzi, doradcy zawodowi i terapeuci pedagogiczni.
8. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna jest organizowana i udzielana we współpracy z rodzicami uczniów oraz może być prowadzona we współpracy z innymi podmiotami, m.in.:
- 1) poradniami psychologiczno-pedagogicznymi;
 - 2) placówkami doskonalenia nauczycieli;
 - 3) innymi szkołami;
 - 4) organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży.

Warunki współpracy szkoły z ww. podmiotami uzgadnia Dyrektor Szkoły.

9. Pomocą psychologiczno-pedagogiczną można objąć również rodziców uczniów.

§ 17

1. Specjaliści w szkole mogą organizować dyżury/konsultacje dla rodziców – zarówno w formie tradycyjnej (stacjonarnie w szkole) oraz za pośrednictwem dostępnych narzędzi komunikacji elektronicznej.
2. Informacje o formach i terminach przeprowadzania konsultacji, o których mowa w ust. 1 będą udostępnione na stronie internetowej szkoły.

§ 18

1. Podczas rozmów pracowników szkoły z uczniami z Ukrainy należy:
 - 1) uwzględnić ich potrzebę okazywania innych emocji i uszanować decyzję o potrzebie rozmowy na temat toczącej się wojny;
 - 2) wzmacniać ich poczucie bezpieczeństwa; nie wzbudzać u uczniów niepotrzebnego lęku i niepokoju informować dzieci/uczniów, że z całego świata na Ukrainę kierowane jest wsparcie, w tym humanitarne, którego celem jest zakończenie działań wojennych;

- 3) podkreślać, że Polska jest bezpiecznym krajem, przyjmuje uchodźców z terenu Ukrainy i obejmuje ich pomocą;
 - 4) ustalić, czy uczeń lub jego rodzina potrzebują pomocy;
 - 5) nie wzbudzać u uczniów niepotrzebnego lęku i niepokoju, dać dzieciom przestrzeń do mówienia o uczuciach i emocjach;
 - 6) wskazać sposoby radzenia sobie w trudnej psychologicznie sytuacji, w obliczu obciążenia, strachu;
 - 7) bacznie obserwować ucznia pod kątem zapewnienia pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
 - 8) przedstawiać obecną sytuację (informacje dotyczące sytuacji politycznej, źródeł konfliktu);
 - 9) podkreślić konieczność korzystania tylko ze sprawdzonych źródeł informacji. Nie wszystkie komunikaty pojawiające się w mediach są prawdziwe (*fake newsy* – wskazać, jak identyfikować propagandę, jak bezpiecznie poruszać się w cyberprzestrzeni i na co zwracać szczególną uwagę);
 - 10) omówić bądź przypomnieć zasady bezpieczeństwa, sygnały alarmowe, elementy obrony cywilnej, pierwszą pomoc;
 - 11) informować, jakiego wsparcia im i ich rodzinom może udzielić szkoła;
 - 12) poinformować, do jakich osób, instytucji, urzędów mogą się zwrócić o pomoc uczniowie uchodźcy.
2. Aby rozmowy z ukraińską młodzieżą dawały im poczucie bezpieczeństwa, należy:
- 1) pomimo bariery językowej wprowadzić skuteczny sposób i formę porozumiewania się z uczniami i ich rodzinami, aby poznać ich potrzeby i udzielić odpowiedniego wsparcia;
 - 2) ustalić, czy uczeń lub jego rodzina potrzebują pomocy;
 - 3) zapewnić o gotowości społeczeństwa polskiego do udzielania wszelkiej możliwej pomocy;
 - 4) wskazać w najbliższym i dalszym otoczeniu osoby, urzędy, instytucje, które mogą świadczyć pomoc;
 - 5) w zależności od potrzeb objąć ucznia i jego rodzinę pomocą psychologiczno-pedagogiczną;
 - 6) zapoznać z podstawowymi zwrotami w języku polskim, różnicami w życiu codziennym w Polsce i w Ukrainie³.

§ 19

1. Nauczyciele - wychowawcy oraz specjaliści zatrudnieni w szkole podczas rozmów z uczniami polskimi powinni podczas rozmów:
 - 1) omówić skuteczne sposoby i formy porozumiewania się z uczniami z Ukrainy;
 - 2) informować, jak można pomagać swoim ukraińskim rówieśnikom;
 - 3) zapoznać z podstawowymi zwrotami w języku rosyjskim, ukraińskim, angielskim;

³ Jak rozmawiać z dziećmi i uczniami na temat sytuacji w Ukrainie – rekomendacje dla nauczycieli i pedagogów szkolnych – Ministerstwo Edukacji i Nauki, (pub. z dn. 09.03.2022 r.)

- 4) wyrażać szacunek wobec osób innej narodowości oraz elementów kultury ukraińskiej;
 - 5) wyszukiwać w klasach „liderów” opinii – uczniów często znających podstawy języka obcego oraz wyrażających zainteresowanie polityką międzynarodową, którzy w małych społecznościach szkolnych mogą służyć za wzór do naśladowania dla polskich uczniów.
2. Nauczyciele oraz nauczyciele wychowawcy, podczas rozmów z uczniami powinni zwracać uwagę na:
- 1) niewzbudzania u uczniów niepotrzebnego lęku i niepokoju, dać dzieciom przestrzeń do mówienia o swoich uczuciach i emocjach;
 - 2) wskazywanie sposobów radzenia sobie w trudnej psychologicznie sytuacji, w obliczu obciążenia, strachu;
 - 3) ucznia pod kątem zapewnienia pomocy psychologiczno-pedagogicznej (obserwacja);
 - 4) przedstawienie kontekstu obecnej sytuacji (informacje dotyczące sytuacji politycznej, źródeł konfliktu);
 - 5) konieczność korzystania tylko ze sprawdzonych źródeł informacji (nie wszystkie komunikaty pojawiające się w mediach są prawdziwe: fake newsy – wskazać, jak identyfikować propagandę, jak bezpiecznie poruszać się w cyberprzestrzeni i na co zwracać szczególną uwagę);
 - 6) omawianie bądź przypominanie zasad bezpieczeństwa, sygnały alarmowe, elementy obrony cywilnej, pierwszą pomoc;
 - 7) informowanie, jakiego wsparcia im i ich rodzinom może udzielić szkoła;
 - 8) poinformowanie, do jakich osób, instytucji, urzędów mogą się zwrócić o pomoc uczniowie cudzoziemcy.

ROZDZIAŁ 5

OBOWIĄZKI PRACOWNIKÓW

§ 20

1. Dyrektor Szkoły i nauczyciele zobowiązani są wspierać wszystkich uczniów w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy oraz ułatwić cudzoziemcom adaptację w przestrzeni szkolnej czy grupie rówieśniczej, a także na bieżąco rozpoznawać ich potrzeby.
2. Dyrektor organizuje spotkanie kadry pedagogicznej w celu ustalenia wspólnych działań skierowanych do uczniów i rodziców w celu rozpoznania problemów w sferze emocjonalnej, społecznej, fizycznej dla konkretnych oddziałów.
3. Nauczyciele, wychowawcy i specjaliści zobowiązani są do rozwijania relacji interpersonalnych na poziomie nauczyciel – uczeń oraz uczeń – uczeń poprzez:
 - 1) częste kontakty i rozmowy nauczycieli/pedagogów z uczniami, uczniów z uczniami, (np. podczas lekcji przeznaczyć 15 minut na integrację oddziału klasowego);
 - 2) objęcie wsparciem osób nieśmiałych i wycofanych, docenianie każdej aktywności, angażowanie do dodatkowych zadań;
 - 3) podejmowanie działań integrujących zespół klasowy, np. obchody urodzin, aktywne przerwy śródlekcyjne;
 - 4) organizowanie częstych wyjść klasowych;
 - 5) uruchomienie stałych dyżurów/konsultacji specjalistów dla uczniów

§ 21

Obowiązki nauczyciela

1. Pracownicy pedagogiczni w szkole w trybie pilnym zobowiązani są do doskonalenia swoich kompetencji, zgodnie z potrzebami szkoły, wykorzystując do tego również zasoby internetowe (np. na Zintegrowanej Platformie Edukacyjnej rekomendowanej przez MEiN).
2. Nowe umiejętności i kompetencje pracowników pedagogicznych mają służyć ukierunkowaniu uwagi nauczycieli na zakres oczekiwanego wsparcia, jak i odpowiednie strategie działania z uwzględnieniem kontekstu indywidualnego oraz grupowego.⁴
3. Nauczyciele zobowiązani są do:
 - 1) zapewnienia uczniom odpowiednich warunków pracy na lekcji, podczas zajęć dodatkowych i terapeutycznych;
 - 2) wypracowania właściwego stylu prowadzenia rozmów na temat toczącej się wojny;
 - 3) podejmowania działań w celu rozpoznania potrzeb uczniów w zakresie budowania właściwych relacji społecznych w klasie;
 - 4) zwrócenia uwagi na eliminowanie lęku, poczucia zagrożenia;
 - 5) zaprojektowanie wspólnie z Dyrektorem Szkoły cyklu działań integrujących z uwzględnieniem propozycji zgłaszanych przez uczniów i rodziców, z możliwością włączenia w te działania psychologa, pedagoga, terapeuty;
 - 6) ustalenia zakresu modyfikacji programu wychowawczo-profilaktycznego;
 - 7) przygotowania sal lekcyjnych.
4. Nauczyciele zobowiązani są również do:
 - 1) modyfikacji zaplanowanych i zorganizowanych procesów dydaktyczno-wychowawczych w związku z pojawieniem się w klasie cudzoziemców;
 - 2) realizacji podstawy programowej z uwzględnieniem osiągnięć uczniów, umiejętności oraz predyspozycji;
 - 3) stosowania metod pracy dostosowanych do potrzeb uczniów;
 - 4) stosowania nowatorskich rozwiązań służących rozwojowi wszystkich uczniów;
 - 5) zapewnienia uczniom bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego;
 - 6) realizacji działań antidyskryminacyjnych;
 - 7) monitorowania i analizy postępów rozwoju każdego ucznia, z uwzględnieniem jego możliwości rozwojowych.

§ 22

Obowiązki pomocy nauczyciela

⁴ Wybrane zasoby do wykorzystania w ramach pomocy psychologicznej kierowanej do dzieci i młodzieży oraz ich rodzin przybyłych do Polski z terenów objętej wojną Ukrainy: <https://zpe.gov.pl/a/wybrane-zasoby-do-wykorzystania-w-ramach-pomocy-psychologicznej-kierowanej-do-dzieci-i-mlodziezy-oraz-ich-rodzin-przybylych-do-polski-z-terenow-objetej-wojna-ukrainy/DobRaQOrH>

1. Cudzoziemcy, którzy nie posługują się językiem polskim w stopniu umożliwiającym korzystania z nauki w szkole mogą korzystać z pomocy osoby władającej językiem kraju pochodzenia zatrudnionej w charakterze pomocy nauczyciela.
2. Pracownik, o którym mowa w ust. 1 pomaga nauczycielom zapewnić uczniom z Ukrainy, jak najlepsze warunki do nauki podczas zajęć edukacyjnych, przerw międzylekcyjnych, wycieczek szkolnych.
3. Pracownik na stanowisku pomocy nauczyciela uczestniczy także w procesie dydaktycznym, m.in. pośredniczy w porozumiewaniu się ucznia cudzoziemca z nauczycielami i uczniami szkoły oraz porozumiewaniu się nauczycieli i rodziców.
4. Pomoc nauczyciela wspomaga proces integracji uczniów cudzoziemców z uczniami polskimi i pracownikami szkoły, a także wspiera nauczycieli różnych przedmiotów w pracy z uczniem cudzoziemcem.
5. Pomoc nauczyciela współpracuje z pedagogiem szkolnym w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz pomaga w rozwiązywaniu konfliktów między uczniami polskimi a cudzoziemcami, powstałych na skutek różnic kulturowych.
6. Do obowiązków pomocy nauczyciela ucznia cudzoziemca polega m.in. na:
 - 1) zapoznaniu się z dokumentacją ucznia cudzoziemca, jego sytuacją rodzinną oraz przyczyną emigracji;
 - 2) opiekowaniu się uczniem cudzoziemców oraz występowaniu w roli tłumacza;
 - 3) współtworzeniu wraz z nauczycielami szkoły planu pracy dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej z uczniem;
 - 4) udzielaniu pomocy nauczycielom w prowadzeniu działań edukacyjno-wychowawczych i opiekuńczych z uczniem cudzoziemcem;
 - 5) inicjowaniu zajęć integracyjnych dla uczniów klasy i szkoły, mających na celu przybliżenie kultury kraju ucznia cudzoziemca oraz takich, dzięki którym uczeń to poznaje kulturę naszego kraju;
 - 6) uczestniczeniu wraz z uczniem w zajęciach wyrównawczych z języka polskiego, prowadzonych przez nauczyciela języka polskiego;
 - 7) zdiagnozowaniu potrzeb ucznia we współpracy z nauczycielem–wychowawcą i nauczycielami przedmiotów;
 - 8) stworzeniu wraz z nauczycielami planu pracy dla ucznia cudzoziemca z uwzględnieniem stopnia znajomości języka polskiego;
 - 9) przygotowywaniu materiałów i pomocy dydaktycznych na zajęcia lekcyjne zgodnie z potrzebami i wymaganiami nauczycieli przedmiotów;
 - 10) utrzymywaniu ścisłego kontaktu z rodzicami ucznia cudzoziemca i informowaniu ich o jego postępach i trudnościach w nauce;
 - 11) wspieraniu ucznia cudzoziemca w pracy podczas zajęć edukacyjnych;
 - 12) pomocy w rozwiązywaniu konfliktów bieżących między uczniami polskimi a uczniami cudzoziemców oraz rozpoznaniu źródeł tych sporów.

ROZDZIAŁ 6
PRZEPISY PRZEJŚCIOWE
§ 23

1. W roku szkolnym 2021/2022 na stanowisku pomocy nauczyciela, o którym mowa w art. 165 ust. 8 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, może być zatrudniona osoba nieposiadająca obywatelstwa polskiego, jeżeli posiada znajomość języka polskiego w mowie i piśmie w stopniu umożliwiającym pomoc uczniowi, który nie zna języka polskiego albo zna go na poziomie niewystarczającym do korzystania z nauki. Wymogu znajomości języka polskiego potwierdzonej dokumentem, o którym mowa w art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych, nie stosuje się.
2. W roku szkolnym 2021/2022 w szkole, w której utworzono dodatkowy oddział w celu zapewnienia kształcenia i wychowania uczniom będącym obywatelami Ukrainy, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1, nauczycielowi mogą być przydzielone, za jego zgodą, godziny ponadwymiarowe w wymiarze wyższym niż określony w art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1762 ze zm.).

ROZDZIAŁ 7
POSTANOWIENIA KOŃCOWE
§ 24

1. Zobowiązuje się wszystkich pracowników do zapoznania z niniejszą procedurą.
2. Procedura podlega natychmiastowej aktualizacji wraz z pojawieniem się nowych przepisów lub wytycznych MEiN dotyczących kształcenia, wychowania i opieki cudzoziemców.